

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון מט ♦ מברכים חשון תשעז

ערב שב"ק פ' בראשית

דברות קודש

כ"ק מרן רבינו שליט"א

הנה עומדים אנו בשבת קודם יומא דהילולא רבה, של כ"ק מרן אאמו"ר זצוק"ל בעל אור אביגדור זיע"א.

מובא בחיד"א עפ"י דברי הזוה"ק שיעקר עליית הנשמה מדרגה לדרגה הוא בשבת שקודם היא"צ, ועליית הבן למפטיר מסייע ועושה נייחא לנשמת הנפטר (כמ"ש ברמ"א יו"ד סי' שע"ו סעי' ד').

המקור להדלקת נר ביארצייט הוא בדברי הרא"ש שכתב שנוהגים שכל אחד מדליק נר בערב יום הכיפורים, כי כבוד הוא לה' יתברך לכפר על אביו ואמו, שנאמר (ישעיה כד טו): "בְּאֲרָיִם כָּבְדוּ ה'". (ארחות חיים, הכל בו והרמ"א) ומכאן נהגו שגם ביום פטירת אביו או אמו מדליקים נרות לעילוי נשמתם, מידי שנה. ובשורת כתב סופר כתב, שמנהג זה יש בו מצות עשה של כיבוד אב ואם.

ומעשה היה עם הגה"ק בעל מנחת אלעזר ממונקטש זיע"א ששלח שליח מיוחד דליל יום טוב שני של סוכות להדליק נר על קבר אביו הגאון הקדוש בעל דרכי תשובה זצוק"ל.

כתב רבנו האר"י: יש לערוך את היארצייט להורים מידי שנה בשנה, ואפילו אחר מאה שנה. כי בכל שנה ושנה, דנים שוב את הנפטר, בבניו ובנותיו שהשאיר אחריו. אם הם הולכים בדרך ה', מעלים אותו לדרגה גבוהה יותר, ואם חס ושלום להיפך, להיפך.

חו לשון הרה"ק החיד"א זיע"א (רב פעלים ח"ד סוד ישרים סימן ז'): יום האזכרה, אין לו גבול בשנים, ואפילו אם יחיה הבן מאה שנים אחר פטירת אביו או אמו, צריך לעשות כל ימי חייו אזכרה למנוחתם כנהוג, וכבר מצאנו שהעיד רבי חיים ויטאל ז"ל על רבנו האר"י ז"ל, שהיה עושה אזכרה לאביו יותר משלושים שנה משנפטר אביו, כי אביו נפטר בהיותו קטן. וידוע כי אביו היה צדיק וחסיד גדול, ונגלה אליו אליהו הנביא זכור לטוב, ועם כל זה, כל ימיו של רבנו האר"י ערך את האזכרה בשביל אביו, והיינו בשביל העילוי שיתעלה מדרגה לדרגה. נמצא שאין גבול לזה, אלא כל ימיו של הבן צריך לעשות יום הזיכרון למנוחת אביו. וגם דע, כי מלבד העילוי שיהיה לנפש האדם אחר שנכנס לגן עדן בהדרגות, מדרגה אחר מדרגה, הנה עוד יהיה לנפשו דין ומשפט בכל פעם שתעלה ממדרגה למדרגה, ואם כן תמיד יש תועלת לנפש האדם מכח מעשים טובים של בנו, אפילו אחר מאה שנים ויותר. ע"כ.

על כן התכנסנו תלמידים כבנים, להעלות זכרו של כ"ק אאמו"ר זיע"א, שכידוע קיים את המאמר: 'במקום שאין איש השתדל להיות איש' וקיבץ אחר השואה את השרידים שנותרו לפליטה וכיהן כרבם בעיר קראלי ודאג להם לרוחניות וגשמיות כאחד, עד שהעלה אותם לארצינו הק'.

יה"ר שימליץ טוב בעדינו ומזכה כלולו להתברך בכל הישועות אכ"ר

לזכר עולם יהיה צדיק

הדפסת והפצת גליון השבוע לזכות נשמת אבינו רועינו עט"ר מאור עינינו גאון עחינו אדמו"ר הגה"צ אביגדור זצוק"ל רבה של העיר קראלי ברומניה

בן רבינו הרה"צ ר' משה זיע"א מטשערטעז נלב"ע ב' דר"ח חשון תשנ"ח ומנו"כ בהר הזיתים זכותו יגן עלינו והוא ימליץ טוב בעדינו

דברי אלוקים חיים

בראשית ברא אלוקים את (א, א)

א"ת ר"ת א'מונה ת'מימות בא לרמז שראשית כל, ברא אלוקים את אמונה ו'תמימות, שבהם יכולים אנו להתעלות, הן כשאנו עוסקים בשמים דהיינו רוחניות, והן כשאנו עוסקים בארץ דהיינו גשמיות.

רבינו זיע"ב אור אביגדור

הנה התורה מתחלת בפסוק בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ שראשי התיבות הן האותיות בבא"א, שזהו הר"ת של הפסוק ב'ך ב'טחתי א'ל א'בושה (תהלים כה, ב), ובצד ההיפוך הר"ת של הפסוק א'שרי א'דם ב'וטח ב'ך (תהלים פד, יג) להורות כי יש להתחזק ביתר שאת ועז באמונה ובטחון.

אוהב ישראל - אפטא

ויהי ערב ויהי בקר (א,ה)

קודם ערב ואחד כך בוקר, כי אצלנו היום הולך אחר הלילה, לא כן אצל האומות הלילה הולך אחר היום. חה הוא גורלו של עם ישראל, הלילה המרמז ליסורים הוא אצלנו קודם, ותקנתו שאחר היסורים יבוא יום ישועתנו, ואצל האומות הוא להיפך, כאמור צדיקים תחלתן יסורים וסופן שלום והרשעים להיפך. ומפאת זה אצלנו עם ישראל יום השבת הוא ביום האחרון של השבוע, ואצלם יום מנוחתם הוא בתחלת השבוע, יען אצלנו תהיה המנוחה בסוף, ואצלם בסוף יסורים.

אמרי שפר

ויאמר אלוקים נעשה אדם בצלמינו כדמותנו (א, כו)

י"ל דאם אדם רוצה לקדש עצמו להיות אדם השלם, צריך להיות קודם אתעורתא דלתתא לקדש עצמו מלמטה, ואחר כך מקדשין אותו מלמעלה, כמו שאמרו חז"ל פתחו לי פתח כחודו של מחט וכו', ואחר כך מסייעין אותו מלמעלה דאלמלא עזרו אינו יכול לו (קידושין ל, ב) חה ויאמר אלוקים, שהקב"ה אמר להאדם נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, לעשות אדם השלם צריך שנעשה אני ואתה, שיהיה אתעורתא א דלתתא קודם, ואחר כך מסייעין אותו מלמעלה צמח צדיק, יו"ד כ"ט תשרי

ויברך אלוקים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלוקים לעשות (בראשית ב, ג).

הנה אנו אומרים מעין עולם הבא יום שבת מנוחה. היינו שבכל שבת בא לאדם הישר התעוררות קדושה ממה שיהיה לע"ל ב"ב שהוא עוה"ב יום שכולו שבת וכמבואר כן בספה"ק... חהו ויברך אלוקים את יום השביעי ויקדש אותו פי' שעשה הברכה ליום השביעי גם בהגלות להמשיך לו קדושה בלב שלם לישראל ממה שיהיה לעתיד בסוף כל הימים כי בו שבת מכל מלאכתו שיתבטל הכל רק ונשגב ה' לבדו ביום ההוא והוא יום שכולו שבת ומנוחה לחי עולמים. חהו ויקדש אותו גם עתה מהקדושה אשר בו שבת מכל מלאכתו ביום שכולו שבת מכל אשר ברא אלוקים לעשות

תפארת שלמה

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם (ב, ד)

ודרשו חז"ל (מנחות כט, ב) אל תקרי בהבראם אלא בה' בראם. דהיינו אלה תולדות השמים והארץ היה לשעבר, אבל מכאן ואילך אל תקרי בתורה את הנהגת העולם כמו בשעת הבראם שאז עדיין לא היו ישראל בעולם, אכן עתה מעשב אברהם לעולם מתנהגת התורה על פיו ועל פי זרעו אחריו שע"פ מעשיהם מתנהג העולם..

חוקי חיים

ביאורי הפרשה

הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

למה נקנסה מיתה על בעלי חיים

בפרשתנו כתוב: ותרא האשה כי טוב העץ למאכל, וכי תאווה הוא לעינים, ונחמד העץ להשכיל, ותקח מפריו ותאכל, ותתן גם לאישה עמה ויאכל. (בראשית ג', ו')
ופירש רש"י "גם", לרבות בהמה וחיה. עכ"ל. והסביר השפתי חכמים (ס"ק ו') דאם לא כן למה נקנסה עליהם מיתה. (עכ"ל)
א. וכתב אאמו"ר הגאון רבי אלחנן יעקב דוד הכהן רבינוביץ שליט"א, בספרו "עקבי דוד", ח"ל:
ולפי זה קשה ומה עם עופות דגים ושרצים, דעל זה לא כתב רש"י שהאכילה אותם, והרי אנו רואים שהם גם מתים.
ואפשר לומר שבבהמה וחיה נכללו כל הבעלי חיים.
או יש לומר שהבעלי חיים נולדו מלכתחילה על מנת שימותו, ורק האדם שנברא בצלם האלקים, נברא בדעה שיחיה ולא ימות, לולא חטא עץ הדעת.
ולפי זה צריכים להבין, למה מביא רש"י דרש שגם בהמה וחיה אכלו, מה איכפת לי אם אכלו, או לא, כיון שממילא נולדו על מנת שימותו, ולכן קמייתא עדיפא, שבבהמה וחיה נכללו כל הבעלי חיים. (עכ"ל)

ב. הנה על עופות, מצאתי בס"ד במדרש רבה שאכלו מעץ הדעת, ח"ל המדרש רבה (בראשית כ', ח') אשר צויתך לאמר, מהו לאמר, לחזיר את הבהמה ואת החיה ואת "העופות", לא דיך שלא הזהרת אותן, אלא שנתת להם ואכלו. עכ"ל המדרש.
ועל דגים ושרצים, צריכים לתרץ כמו שתירץ אאמו"ר שליט"א שהם נכללו בכלל בהמה וחיה.
ג. ידידי הגאון רבי ברוך דדון שליט"א, מח"ס "גם ברוך יהיה", וש"ס, כתב לי לתרץ, ח"ל, ראיתי בספר חמדת צבי (בראשית, עמוד י"ד) בשם חידושי הרי"ם על פרשת נח, שמשחטא האדם בעץ הדעת, נזדהם העולם כולו, והאריך לבאר שגם הדגים הושפעו בזה. יעוש"ב.
והנלענ"ד לבאר, הואיל והרמשים גם הם עצמם נהנים מטעם עץ הדעת, כיון שהם אוכלים את האדם והבעלי חיים אחר מיתתם, והאדם והבעלי חיים עצמם אכלו מעץ הדעת, ועל כן הואיל ויש להם הנאה בכל שהוא מעץ הדעת, משום כך גם הם נקנסה עליהם מיתה. וכן הדבר בדגים, כי כידוע דרך עובדי העבודה זרה בשנים קדמוניות, אף טרם המבול, [וגם מעטים מהם עד ימינו אלו כך נוהגים], היתה להשליך את גופת הנפטרים למצולות ים, וטענו בסכלותם שזו כפרת המת, והיו הדגים נוגסים ואוכלים מן המת, וכן יתכן שבני אדם אשר טבעו בים והדגים אוכלים מבשרם, והואיל ואכלו מן האדם וטעמו בעקיפין מטעם עץ הדעת, גם עליהם נקנסה מיתה. עכ"ל.

עובדות חיים

ויאמר לו איכה וגו' (י' - ט')

מסופר על הרה"ק רבי צבי מזידיטשוב זיע"א, שבין תלמידיו הרבים, היה לו תלמיד אחד שהיה מסתופף בצילו, והיה אדם גדול וקדוש. פעם אחת הלשינו עליו לפני רבו הקדוש שהוא מתנהג ברבנות ומקבל פדיונות ופתקאות, והצליחו להכניס תרעומות על תלמידו בלב רבו הקדוש. אולם התלמיד הנ"ל לא ידע כלל שהלשינו עליו, וממילא לא הרגיש שום הרהור חטא. וכשבא לפני רבו הקדוש לזידיטשוב, אמר לו רבו הקדוש, חידוש בעיני אשר באתם אלי. וכשמע התלמיד דברים אלו יוצאים מפי רבו, נשבר לבו בקרבו והשיב בצדקתו ובחכמתו, הלא עתה באתי לפני קדושתו והנני משתחוה מול כסא קדשו למחול לי על חטאי ופשעי אשר חטאתי ואשר עויתי. ורבו הקדוש השיב לו, סלחת, אבל התלמיד כלל לא ידע כלל כוונת רבו על מה מתרעם עליו, כי לא הרגיש בעצמו שום הרהור חטא.

וכעבור ימים אחדים וראה כי רבו הקדוש מתנהג אתו באהבה כמקודם, הרהיב עוז בנפשו ובי לפני רבו הקדוש לבקש ממנו שיאמר לו מפני מה התרעם עליו? וכשמע והבין הרבי, שתלמידו באמת אינו יודע משום שמץ חטא, התפלא על גודל חכמתו בזה שקיבל תוכחת רבו וביקש שרבו ימחול לו, אף שהיה יכול להשיב תשובה ניצחת, חף אנכי מפשע ועוון, והוא לא רצה להצדיק עצמו, רק ענה תיכף בפיוס והכנעה גדולה כאילו חטא פשע רב. והוסיף ואמר הרבי מזידיטשוב אם אדם הראשון היה מתנהג בדרך חכמה, וכאשר שאל אותו השם יתברך "איכה", לא היה משיב שום תירוץ, רק היה מתחנן ומבקש ומפייס, ומרבה בבקשה שימחול לו על חטאו, היה טוב מאוד. עכ"ל הקדוש. וזה דרך החסידות לקבל את התוכחה ולחפש אצל עצמו בלב ואל להשיב שום תירוץ.

בראשית ברא אלקים את השמים וגו' (א' - א')

מסופר על רבי יהודה הלוי זיע"א גאון שירת ישראל בספרד, שחי בשכנותו של גוי שאף הוא להבדיל היה משורר, וגוי זה טען ברוב סכלותו שהעולם נברא מאליו, ויכוחים רבים התנהלו בין רבי יהודה הלוי לבינו על הנושא הזה, אך לא עלה בידי רבי יהודה לשכנעו ולשנות את השקפתו. באחד הימים חיבר המשורר הגוי שיר, וכשהגיע לשורות הסיום לא ידע כיצד יסיימו. יצא אפוא לטייל בגינתו, הרהר בשיר שחיבר וחשב על סיום מוצלח, בדיוק באותה שעה עבר רבי

יהודה הלוי בסמוך לבית המשורר, ומבעד לחלון ראה את השיר הבלתי גמור מונח על השולחן, ומיד הוסיף בשולי הגליון שורות של סיום מוצלח ביותר. כששב הגוי מטילו מצא להפתעתו את השיר המושלם, אך לא ידע כמובן מי עשה זאת, בהתרגשות מרובה מיהר אל שכנו רבי יהודה וסיפר לו את הדבר, מדוע אתה מתפלא? צינן רבי יהודה את פליאתו הנרגשת, בודאי נעשה הדבר מאליו, לא יתכן כדבר הזה, אמר הגוי שיר איננו יכול להיכתב מאליו. ובכן השיב לו רבי יהודה הלוי תשובה ניצחת, שיר קטן אינו יכול לדעתך להיכתב מאליו, ואילו העולם כולו יתכן שייברא מאליו? ונכלם הגוי ולא היתה לו עוד ברירה אלא להודות בטעותו.

ונהר יוצא מעדן וגו' ומשם יפרד לארבעה ראשים (ב' - י')

הרה"ק רבי זושא מהאניפולי זיע"א הגדיר פעם את סדר הנחלת דרך החסידות לדורותיה על יסוד הכתוב "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים". "עדן" הוא הבעש"ט הקדוש זיע"א, מחולל דרך החסידות, "נהר" הוא המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א, שדלה והשקה מתורת רבו הבעש"ט הק'. "הגן" הוא אחי הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א, "ומשם יפרד לארבעה ראשים", החוזה הקדוש מלובלין זיע"א, המגיד הקדוש מקוזניץ זיע"א, הרה"ק מאפטא זיע"א והרה"ק רמ"מ מרינוב זיע"א, הם ארבעת התלמידים שקיבלו מפי רבם תורתו ברבים. והמשיכו את השלשלת להפיץ

התאחדות תלמידי וחסידיו קראלי בארה"ק

עולו ואתכנשו להילולא דרבי

לרגל יומא דהילולא ה - הטו של

אדונינו מורינו ורבינו

כ"ק מרן הגה"צ ר' אביגדור מוזס זצוק"ל

תתקיים אי"ה בערב ר"ח חשון

עליה לציונו הק' במרומי הר הזיתים

סעודת ההילולא תתקיים בליל יומא דהילולא א' חשון